

NIEUWE SLA- EN BROCCOLI-RASSEN IN DE KIJKER

In dit derde en laatste deel in een reeks over de groentedemoplatforms die de verschillende zaadbedrijven eind september 2013 in Nederland aanlegden, gaan we dieper in op de nieuwigheden en trends die we zagen op de platforms van Rijk Zwaan en Sakata. – *Carla Siongers & Bart Baets, tuinbouwconsulenten Boerenbond & Jan Van Bavel*

Op zijn demoveld in Fijnaart, ten westen van Breda, toonde zaadveredelaar Rijk Zwaan in juni en juli en van half september tot begin november zijn volledige volleggrondsassortiment, met onder meer diverse soorten sla, spinazie, kool, andijvie, bleekselderij en peterselie. Meer dan driekwart van de bezoekers van het demoveld komt voor de slatypes. Marc Celis, *international crop specialist* bij Rijk Zwaan België, zette de voordelen van outdoor hydroteelt van alternatieve slatypes in de verf. "Via een hydrosysteem vermarkten we bijvoorbeeld onze Salanova- en Salatrio- of multicolor types, die met de wortelkluit worden verkocht. Voordelen van dit systeem zijn dat het vrij van zand is, de sla groeit heel snel omdat de voedingsoplossing mooi stabiel kan blijven, en je hoeft minder sproeistoffen te gebruiken. Momenteel zijn er nog maar 5 Belgische telers die dit systeem op vaste goten hebben. Bij ons staat de hydroteelt in de openlucht nog in zijn kinderschoenen, maar in landen als Australië, Spanje en Thailand wordt het systeem al jaren

toegepast. Toen de supermarktketens enkele jaren geleden beslisten om alternatieve slatypes enkel nog met wortelkluit aan te bieden, zagen de Belgische volleggrondstellers hun markt voor een stuk verloren gaan en wilden ze hetzelfde product kunnen aanbieden. Daarom legden ze ook een outdoorhydrosysteem aan."

Nieuwe cos- en Salanovatypes

Marc Celis stelde enkele veelbelovende costypes voor. "Crunchy cos is een nieuw type knapperige sla, een kruising tussen Romeinse sla en ijsbergsla. Het heeft een hele *crunchy bite* met een zeer fijne nerf en groenere bladeren dan ijsbergsla. Open heart cos is een Romeinse sla gericht op de snijderijen met een fijne, volle nerf, waardoor hij niet meer kan oxideren. De nerven zijn bij versnijding ook minder dominant aanwezig in het plastic zakje. Vermits het om een open type gaat, is hij ook heel sterk tegen rand. In de toekomst zal hij ook machinaal kunnen worden geoogst. In periodes met

Salatrio, een mengeling van lollo bionda, lollo rossa en rode eikenbladsla, is een groot succes in Vlaanderen.

heel veel regen kan dat soms wel problemen geven, omdat je dan elke dag over het veld moet kunnen rijden en de oogstmachine wel eens durft wegzakken in het slijk. Verder hebben we een zeer donkerrode Romeinse sla [41-108 RZ] met een heel stabiele, dieprode kleur voor de versmarkt en de snijderijen." In 2013

werden ook 3 nieuwe fysio's voor breimia erkend (29, 30 en 31). "Ons doel is uiteraard ons rassenassortiment zo snel mogelijk te updaten met volledig resistente rassen. De teler moet wel blijven spuiten, maar het biedt hem toch iets meer zekerheid. Intussen verbeteren we onze gewone slatypen verder op kleur, resistenties en kwaliteit."

Door het succes van de Salatario- of multicolor types – de consument heeft bij versnijding van deze types meteen een gemengde salade, met een minimum aan werk – werkt Rijk Zwaan ook verder aan de uitbouw van zijn assortiment Salanovatypes. Die zijn volledig gericht op het gebruiksgemak: meer opgerichte types, snellere groei, betere kleur ... Met een minimum aantal snijbewegingen valt de sla in blaadjes uit elkaar. "Met ingesneden bladslatypen zoals Crispy red en

.....

Rijk Zwaan bouwt zijn Salanovatypes in sla, gericht op het gebruiksgemak, gestaag uit.

.....

green, Red en green butter, Red en green oak en Red en green batavia willen we hetzelfde effect bereiken. Ze hebben 4 keer meer blaadjes dan traditionele slatypen. Rode en groene batavia zijn daarbij een aanvulling op ons assortiment."

In kropsla is er een tendens waarbij de telers steeds meer overschakelen naar dikbladige types die een prima houdbaarheid hebben, ook na het transport. "Daarbij is het dubbel gebruik, zowel voor de versmarkt als de snijderijen, een grote troef. Almagro RZ, Santoro RZ, Gisela RZ en Subyana RZ zijn hierbij onze courante hoofdassen. Ze hebben heel veel geel hart binnenin de krop en zijn makkelijk pelbaar."

De klant centraal

Proefveldcoördinator Arno van Oers wees op het verhogen van het kennisniveau door het persoonlijk contact met de klant. "Met elke klant bespreken we de rassen waarin ze interesse betonen, maar we besteden ook aandacht aan het volledige proces van de teelt tot de afzet." Van Oers toonde 2 spinazierassen met nieuwe valse meeldauw fysio's (13 en 14). In rodekool vielen vooral de rassen Rodima (ronde kool), Futurima (ovale kool) en Resima (klein, rond, voor lange bewaring) op.

Toppers in wittekool zijn Mucsuma en Storema, die sterk zijn tegen trips en geschikt voor lange bewaring. De savooikool Madlene wordt momenteel geïntroduceerd in België. In knolselderij blijft Otago het belangrijkste ras van Rijk Zwaan voor de versmarkt. Het is uitwendig zeer rond, glad en wit, heeft meerdere groeipunten, een goede inwendige kwaliteit en is makkelijk te oogsten.

Japanse speler timmert aan de weg

Het Japanse bedrijf Sakata Seeds, dat dit jaar zijn honderdjarig bestaan vierde, is in Azië een grote speler op het gebied van veredeling van zaden voor groenten en bloemen. Het was ook het eerste Japanse bedrijf dat zaden exporteerde. Het slaagde erin zijn Japanse zaden voor de groentesector in aangepaste varianten te produceren. Zo komt het bedrijf tegemoet aan de Europese eisen en het Europese klimaat. Sakata heeft een portfolio van ruim 900 producten, verdeeld over alle belangrijke groenterassen. Het Europese hoofdkantoor is gevestigd in het Zuid-Franse Uchaud (bij Montpellier), aangevuld met diverse veredelingslocaties in Europa. De meest recente locatie (en ook het meest toegespitst op ons zeeklimaat) is een researchstation in Engeland. Het bedrijf mikt momenteel vooral op de Franse en Spaanse markt en probeert stilaan de rest van West-Europa te veroveren. Sakata is de wereldwijde marktleider voor broccoli. Verder zijn tomaten, pompoenen en meloenen de belangrijkste groenten voor het bedrijf. Bij Belgische glastuinders is de Japanse veredelaar onder meer bekend om zijn snoeptomaatjes.

Focus op broccoli

Op zijn demovelden bij het Proefstation Zwaagdijk in de provincie Noord-Holland presenteerde Sakata eind september zijn assortiment vollegroondsgroenterassen, met naast broccoli onder meer bloem- en sluitkool, Chinese kool, courgette, spinazie en wortelen. Voor de Belgische markt zijn broccoli en bloemkool voor de industriemarkt de belangrijkste groenten. "In broccoli hebben we naast ons gevestigde ras Parthenon, dat in Nederland prima resultaten haalt voor de oogst in de herfst, nu ook ons nieuwe ras Eos voor oogst in het voorjaar", vertelt Pieter Vermeulen, *business area manager* Benelux, Rijnland en Scandinavië bij Sakata. "Eos is een ras van hoge kwaliteit en sneller oogstklaar dan Parthenon. België heeft losse, groei-vriendelijke voorwaarden. Daarom denken we dat Eos een belangrijk ras zal worden voor de Belgische markt." Een nieuw product van

Sakata is bimi, een kruising tussen broccoli en kailan. Kailan is een groente die uit China afkomstig is, daarom wordt hij ook wel Chinese broccoli genoemd. "Maar bimi kan alleen worden geteeld als de afzet vooraf geregeld is. Het product is vooral bestemd voor restaurants", legt Pieter uit. "De teelt is zeer arbeidsintensief

Pieter Vermeulen van Sakata toont Eos, het nieuwe broccoliras met heel wat potentie voor de Belgische markt.

sief omdat de plant getopt wordt en de nieuwe scheuten handmatig geoogst worden. Momenteel wordt bimi voornamelijk geteeld in Afrika en bevindt onze afzetmarkt zich vooral in Engeland."

Butternut, een groeimarkt?

De butternutpompoe, een goed alternatief voor de traditionele pompoe, is in België mogelijk een groeiende markt voor Sakata. "In Zuid-Europa zijn we marktleider voor butternut. Hij bevat meer vruchtvlees en minder zaden dan de traditionele pompoe, kan tot 9 maanden worden bewaard en heeft een hoge brixwaarde (mate van zoetheid). Deze butternut wordt geplant na de ijsheiligen en kan in september worden geoogst." ■